

Unikátní atlas místních jmen i strojařské skriptum trhaly rekordy v počtu prodejů a stažení

27.3.2024 - Adam Pluhař | Technická univerzita v Liberci

„Je těžko uvěřitelné, že Atlas libereckých živých jmen dali autoři do prodeje loni v listopadu a do konce roku si jej ve skriptárně nebo přes náš e-shop pořídilo téměř tři sta čtenářů. Spousta lidí si knihu dávala k Vánocům jako dárky a prodává se pořád. Kniha pánů Lábusa a Vrbíka je výjimečná už tím, že je krásná. A moc zajímavé je i téma. Liberečané mají k popisovaným místům vztah, vážou se k jejich životům a dětství. Určitě je to typ publikace, ke které se člověk vrací,“ říká ředitelka Univerzitní knihovny TUL Jitka Venccláková.

Pod výpravnou publikací je podepsán lingvista Václav Lábus a geoinformatik Daniel Vrbík, ale na vzniku se podílelo i 1500 obyvatel Liberce a okolí, kteří se v letech 2019–2023 zapojili do projektu Živá jména. Publikace je tak završením čtyřletého výzkumu a přináší unikátní pohled na Liberec prostřednictvím neoficiálních pojmenování míst. Názvy Fügnerka nebo Lidáky jsou známe a běžně užívané, lidé mimo Liberec jim ale nemusejí rozumět. Tedy pokud ještě nemají Atlas libereckých živých jmen. *„Z toho, jaký byl o knihu zájem, máme velkou radost,“* uvádí Daniel Vrbík z katedry geoinformatiky a didaktiky informatiky Fakulty přírodovědně-humanitní a pedagogické TUL (FP) a dodává: *„Liberec je dnes jediným městem, které má online mapu lidového názvosloví a také tištěný atlas k tomuto tématu. A i ve světě je to velmi ojedinělá záležitost.“*

Publikace obsahuje textové části, jež charakterizují živá jména a geografické názvosloví obecně a vysvětlují metodiku sběru dat a tvorby interaktivní mapy. Nechybí kapitoly zaměřené na historické souvislosti, mapy, množství starých i současných fotografií, pohlednic či dobových reklam. Součástí je také rejstřík 1392 živých jmen, která se v publikaci objevují. Celé vydání je téměř vyprodané.

K atlasu náleží i původní webová aplikace, do níž mohou lidé přidávat lidová jména míst. *„Aplikace je stále otevřená a dodnes tam mohou zájemci cokoli přidat. Jména, varianty, ale i poznámky či své zkušenosti s daným místem,“* říká Václav Lábus a dodává: *„Aplikace i atlas jsou výsledkem příkladného propojení humanitních i přírodovědných disciplín. A právě tím je naše ‚mateřská‘ fakulta unikátní. Svým široce pojatým zaměřením umožňuje výhodnou spolupráci kolegů z různých oborů.“*

Autoři byli za své dílo nominováni na Kulturní počin města Liberec 2022/2023 a obsadili 9.–11. místo.

Publikace je rovněž mezi čtyřiceti pěti díly, které se letos ucházejí o titul Kniha roku Libereckého kraje.

Šetřit přírodu, nezatěžovat poličky nebo skříně papírovými skripty, když můžu mít všechny informace na tři kliknutí v počítači nebo tabletu. To je na univerzitách stále oblíbenější cesta. Elektronické stahování má ještě jednu výhodu. Máte stále přehled o tom, jaký je o vaši publikaci zájem. A v případě profesora Miloslava Okrouhlíka z Katedry mechaniky, pružnosti a pevnosti Fakulty strojní TUL, autora publikace „Mechanics of Deformable Bodies“, byl zájem rekordní. Za celý loňský rok si skriptum z webu etul.publi.cz zdarma stáhlo 12 055 zájemců. Profesor Okrouhlík se tak stal Autorem roku 2024 v sekci elektronických publikací.

„Více než dvanáct tisíc stažení z našeho portálu během roku je to opravdu hodně. U nás se čísla

pohybují maximálně kolem šesti tisíc stažení za rok, ač stále systém rozvíjíme a snažíme se portál co nejvíce propagovat a plnit. Může k tomu přispět i fakt, že to indexuje Google a odkaz na publikaci vyskočí i při zadání jména pana profesora. K publikaci se snáz dostanou čtenáři z celého světa,” vysvětluje ředitelka univerzitní knihovny Vencláková.

„Počet stažení mě velmi překvapil. Může to být i tím, že učím také ‚erasmové‘ studenty z evropských zemí, ale také z Indie, Turecka a odjinud. Jsem hlavně rád, že je kniha využívána a že slouží,” říká k ocenění profesor Miloslav Okrouhlík.

Podstatou publikace profesora Okrouhlíka je strojařský svět pružnosti a pevnosti. Autor pojednává o oblastech mechaniky, jako jsou statika, kinematika, dynamika a pružnost a pevnost. *„Mám pocit, že jsem snad schopen popsat předmět v souvislostech. Když stlačíte deformovatelné těleso, jako třeba strunu nebo pružinu, je to deformovatelné těleso. A v deformovatelném tělese umíme určit posunutí, napětí, rychlost síly. A to vše vede k tomu, co inženýr potřebuje, aby na základě těchto informací stanovil, jestli struna praskne, nebo nepraskne, když je zatížena,”* popisuje Miloslav Okrouhlík.

<https://tuni.tul.cz/a/unikatni-atlas-mistnich-jmen-i-strojarske-skriptum-trhaly-rekordy-v-poctu-prodeju-a-stazeni-153430.html>